

PORAŽAVAJUĆA ISKUSTVA OSOBA S INVALIDITETOM Prepreke pri zapošljavanju čekaju iza svakog kuta

Mnoge osobe s invaliditetom susreću se s predrasudama, nerazumijevanjem i nezainteresiranosti, te izostankom volje da se naprave čak i minimalne prilagodbe i osobi omogući dolazak na razgovor za posao. Diskriminacija kod razgovora za posao također je vrlo česta, ali ju je teško dokazati

Zamislite ovakvu situaciju - javite se na natječaj za posao za koji imate sve kvalifikacije, kažete da ste osoba s invaliditetom, pozovu vas na razgovor, a dan prije vas nazovu i kažu da ne možete doći jer ipak nemaju prilaz za osobe u kolicima. U takvoj se situaciji našla jedna od naših sugovornica, a da li je razlog doista nepostojanje prilaza ili iza takvog javljanja stoje predrasude prema mogućnostima i radnim sposobnostima osoba s invaliditetom teško je reći.

Ono što je činjenica jest da se mnoge osobe s invaliditetom susreću sa sličnim situacijama, a kako u praksi izgleda aženje posla i o kojim se preprekama radi opisat ćemo u ovom tekstu.

Osobe s invaliditetom nisu objekti o kojima drugi odlučuju

Naša sugovornica iz uvoda, Marijana, uskoro puni 38 godina. Završila je školu za profesionalnu rehabilitaciju, za upravnog referenta, 2021. godine i od tada je u potrazi za poslom. Ni sama ne zna koliko je natječaja i otvorenih zamolbi poslala, a razgovor za koji je dobila odbijenicu bio je tek treći u nizu. Radilo se o poljoprivrednoj tvrtki Osatina.

- Sat vremena prije razgovora zvali su da nemaju pristup zgradi uprave za osobe s invaliditetom, iako sam u životopisu i zamolbi napisala da se krećem u invalidskim kolicima i iako sam ih dan prije zvala da potvrdim, i tad su rekli da imaju lift - kaže.

Drugo iskustvo Marijani je bio razgovor u domu zdravlja Osječko-baranjske županije - razgovor je bio korektan, kaže, ali bez nade i prilike da se dokaže.

- Osjetiš kad je razgovor radi reda. Pozvana sam samo zato što sam ispunjavala uvjete natječaja.

Najgore iskustvo doživjela je, zamislite paradoks, u lokalnoj udruzi za osobe s invaliditetom.

inPOSASO

PROGRAM ZAŽELI Zapošljava podršku starijim i nemoćnim

U tijeku je nekoliko Javr. zaposlenje radnica za pri potpore i podrške starijim osobama, u sklopu 'Zažel zaposljavanja žena - faza III', zaposljavanja osoba s invalid

> [Pc](#)

Facebook

Govorilo se i o pravima osoba s i

IN-PORTAL.HR

KUĆA LJUDSKIH PRAVA

SRETAN BOŽIĆ I NOVI
ŽELI VAM IN-POR1

- Pitali su me tko tebe pere, rekli da sam nezahvalna prema roditeljima, da ću ih ostaviti bez primanja, ostati bez osobnog asistenta... I još štošta. Radili su na tome da odustanem od traženja posla. Takav razgovor je u najmanju ruku neprimjeren, pogotovo za jednu udrugu, i suprotan Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom. Molila sam ih samo da steknem određeno iskustvo kod njih kako bih lakše dalje tražila posao. Naravno, prijavila sam tu osobu, ali rezultata nije bilo - objašnjava nam Marijana.

Čini se kao da su joj u udruzi htjeli dokazati ne samo da nije dobrodošla, nego da njezina želja za zaposlenjem nije opravdana i da smatraju da je samo objekt o kojemu odlučuju drugi članovi društva.

'Zdravi ne mogu dobiti posao, a kamoli bolesni'

Majka čiji je sin Filip u 21. godini obolio od multiple skleroze nam objašnjava u kakvoj se situaciji našao.

- Moj sin je završio školu za medicinskog tehničara, a nakon toga je obolio od multiple. Uspio je odraditi staž i započeti potragu za poslom. Preko stotinu zamolbi je poslao na razne natječaje po bolnicama, ali nije se uspio zaposliti. Čak su mu u jednoj bolnici rekli da bi htio posao samo da se vuče po bolovanju.

- Nije htio kriti svoju bolest - dodaje.

- Mislim da ga je to koštalo posla u struci, jer se rano vidio tremor ruku. To je rizično za rad s pacijentima, ali kad sam išla s njim na razna vještačenja, pitala sam zašto mu ne bi našli posao na šalteru, upisu pacijenata ili izdavanju nalaza, jer govori odlično engleski i dobar je s kompjuterom. Nadležni u drugoj bolnici su mi rekli da zdravi ljudi ne mogu dobiti posao, a kamoli bolesni - priča nam majka.

Nakon par godina od pojave multiple, Filipu je oduzeta je radna sposobnost, a borba za osobnu invalidninu koja je uslijedila trajala je nekoliko godina. Uz to, Filip ima pravo na socijalnu naknadu od 900 kuna, a kad se te dvije naknade zbroje, nisu dovoljne ni za osnovne potrepštine.

- Ne znam kako bi živio da nema nas. On je i samohrani roditelj, ima sina od 13 godina. Jedino to ga drži, mirovinu ne može ostvariti, razočaran je i osjeća se odbačenim... - govori Filipova majka.

'Veći smo ljudi od onih koji nemaju poteškoća, a omalovažavaju nas'

Naša sugovornica Petra ima tešku priču, ali sa sretnim završetkom. Petra boluje od neurofibromatoze, rijetke nasljedne bolesti živčanog sustava. Glavobolje, vrtoglavice, nedostatak apetita, problemi s gutanjem i slabovidnost na jedno oko samo su neki od simptoma koji su je mučili svakodnevno. Nakon operacije i uklanjanja tumora koje ova bolest uzrokuje još uvijek su ostali neki simptomi: dvoslike, blaga epilepsija, teškoće u hodu (tzv. pijani hod). Budući da su simptomi vidljivi, vrlo rano se morala naučiti nositi s predrasudama okoline, čak i vlastite rodbine.

- Za njih sam bila dijete koje ništa ne može i nikada ništa neće postići. Rugali su mi se i omalovažavali me, a ja sam se samo pitala zašto. Nije mi bilo jasno, no s godinama sam shvatila da su poteškoće tih ljudi puno veće i teže od mojih - započinje Petra svoju priču.

Osnovnu školu završila je u Karojbi u Istri 'gdje je situacija bila sve samo ne ugodna', govori nam.

- Tad sam na vlastitoj koži osjetila koliko djeca mogu biti zlobna, i to ne zato što su mala i ne razumiju situaciju, nego prvenstveno zbog nedostatka kućnog odgoja. Zbog takve okoline sumnjala sam u sebe i svoje sposobnosti - kaže.

Srednju školu za krojača završila je u Puli i nakon srednje prijavila se na Zavod za zapošljavanje u Pazinu, gdje je bila prijavljena devet godina.

- U tom sam periodu poslala bezbroj molbi za posao, ali bezuspješno. Uz to, slali su me da odem na razgovor za posao na mjesta gdje uopće nisu tražili radnike. Kad bi došla tamo gdje su me poslali, znali bi mi se smijati, mom izgledu i razlogu zbog kojeg sam došla. I tako u nedogled... - objašnjava nam Petra.

Ipak, 2013. se dogodio mali pomak nabolje. Petra se tada uključila u Društvo tjelesnih invalida u Pazinu, a 2014. se zaposlila u Udruzi tjelesnih invalida. Ugovor je bio samo na šest mjeseci, ali za nju koja je godinama bila nezaposlena i bez novčanih primanja 'rad u Društvu tjelesnih invalida predstavljao je puno, jer mi je to bilo prvo zaposlenje od završetka škole'.

No, nakon što je prošlo šest mjeseci, opet je morala na Zavod, ovaj put na četiri godine. Potom se 2017. godine zaposlila u Društvu osoba sa mentalnom retardacijom na sedam mjeseci, pa ponovno na Zavod na godinu dana. I u tom razdoblju često se suočavala s predrasudama, uz stalna omalovažavanja i zadirkivanja - što od okoline, što od rodbine. Onda je 2019. ponovno završila u bolnici, a nakon dolaska kući napokon je dobila dugo očekivani poziv za posao u drugom gradu, prihvatila posao i otišla od kuće i negativnih utjecaja.

- Zaposlila sam se kao pomoćni radnik u proizvodnji u ustanovi koja zapošljava osobe sa invaliditetom. Tad se moj život promijenio iz temelja. Upoznala sam nove ljude, vidjela svijeta, i ono najvažnije, vratilo mi se izgubljeno samopouzdanje. Sad sam okružena pozitivnim ljudima koji su me prihvatili kao jednakopravnu.

Kalendar OSI

Važni datumi za osobe s inval						
Danas						
prosinac 2022						
pon	uto	sri	čet	pet	š	
28	29	30	1. pro	2		M
5	6	7	8	9		M
Među	12	13	14	15	16	
19	20	21	22	23		
26	27	28	29	30		

IZDVOJENO

Istraživanje o otpornosti i održivosti reprezentativnih udruga osoba s invaliditetom

Velikogorički Rotary klub priključuje Judo klub osoba s invaliditetom

Amerikanci (konačno) počinju zastupljenost invaliditeta na T

ZNANSTVENICI ZABRINUTI Poroc pojavljuje jedna od najzaraznijih bolesti svijetu

SOIH Održana tematska rasprava o Zakonu o osobnoj asistenciji

Prijavite se na naš newsletter:

Email adresa

- Nismo manje vrijedni zato što smo u kolicima ili na hodalici, dapače, veći smo ljudi od onih koji nemaju poteškoća, a omalovažavaju nas, i zbog nas je svijet još bogatiji i posebniji - poručuje za kraj Petra svim osobama s invaliditetom.

Još je nekoliko osoba s invaliditetom s nama podijelilo iskustva - jedna osoba sa završenom srednjom ekonomskom kaže da ima 43 godine i nikad nije dobila priliku za razgovor za posao, a kamoli posao.

- Otkako su mi roditelji preminuli i imam njihovu mirovinu, mogu raditi četiri sata i to mi je velika želja, jer sam i samohrana majka. Prijavljujem se na projekte, ali još ništa, jer su svi projekti i poticaji na 8 sati.

Druga osoba ima pozitivno iskustvo - radi u call centru već nekoliko godina, kolege su susretljivi i pozitivni, i nema problema s dolaskom na radno mjesto. Ipak, i ona je dugo vremena bila nezaposlena, jer je prije živjela u Karlovcu koji nema prijevoz prilagođen za osobe s invaliditetom, za razliku od (dijela) Zagreba. Zbog toga također ima tek par godina staža. Ona smatra da jedan dio korijena problema leži i u osobama s invaliditetom, koje znaju biti pasivne.

Kako vidimo, mnoge osobe s invaliditetom susreću se sa sličnim preprekama: predrasudama okoline koje se odražavaju najčešće kao omalovažavanje i verbalno nasilje, nerazumijevanjem i nezainteresiranosti, te izostankom volje da se naprave čak i minimalne prilagodbe i osobi omogući dolazak na razgovor za posao. Diskriminacija kod razgovora za posao također je vrlo česta, ali ju je teško dokazati jer su natječajni postupci netransparentni, pa osoba ne može ostvariti pravo prednosti pri zapošljavanju.

Osim diskriminacije koju bi se moglo bolje zakonski urediti u suradnji s inspekcijama u području zapošljavanja, ostale prepreke izlaze van domene zakonodavstva i ukazuju na nedostatke zdravstvenog i socijalnog sustava. Osobe s invaliditetom većinom su prepuštene same sebi ili ovisne o obiteljima, jer ne postoji adekvatna podrška kod zapošljavanja i uključivanja u društvo. Kad već nema podrške kod zapošljavanja, jedna od osnova trebala bi biti barem primjerena socijalna naknada od koje se može živjeti. Međutim, i tu su osobe s invaliditetom ostavljene na cjedilu.

Da bi se situacija promijenila, država bi trebala osigurati sustav podrške osobama s invaliditetom. Umjesto toga, od iduće godine 7503 osobe s invaliditetom ostaju bez osobnih asistenata jer nije osiguran novac za sustavno financiranje usluge osobne asistencije - toliko o brizi države za osobe s invaliditetom.

Ana Vragolović

Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Objavljeno: 02.12.2022

Like Share Be the first of your friends to like this.

in-KOMEN

IZJAVA O PRISTUPA

Glavni izbornik

Početna
INmreža
Vijesti
Sport
Kutak za stručnjake
Moderna vremena
IN METROPOLA
Kultura

Korisni linkovi

URIHO
Grad Zagreb
HZZ
HZMO
OSVIT
MINISTARSTVO KULTURE I
MEDIJA
MSPM
CULTURENET

Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom

Konvencija jamči: posebnu pozornost ženama s invaliditetom; uključivanje dje poteškoćama u razvoju u skladu s najboljim interesom djeteta; podizanje svijete društva o osobama s invaliditetom i njihovim pravima; pristupačnost; neovisnost uključenos u zajednicu; osiguranje osobne pokretljivosti te osposobljavanje i rehabilitaciju.

Upravo rečena prava jamče prihvaćanje invaliditeta kao oblika različitosti te nj potpuno uvažavanje od strane države i društva. Uvažavanje pak invaliditeta p predujet poštivanja ljudskih prava s invaliditetom u punoj širini, prilagođavaj instrumente njihova uživanja posebnim potrebama svakoj pojedinačnoj osobi.

Copyright © 2014 inportal. Sva
Izrada: Magis tim d.